

prima instanță: V. Negru

dosar nr: 2rh-241/14

instanța de apel: N. Cernat, A. Gavrilița, A. Pahopol

instanța de recurs: V. Doagă, A. Cobăneanu, V. Macinskaia, S. Moldovan, I. Vilcov

ÎNCHEIERE

23 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Vera Macinskaia
Svetlana Novac
Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu

examinând cererea de revizuire depusă de Societatea în Sprijinul Inițiativelor
Sociale Acțiunea Civică

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Asociației Obștești
Centrul de Informații „GENDERDOC-M”, Nataliei Ghilașcu, Seghei Ostaf, Denis
Cenușă, Oleg Brega, Veaceslav Tofan, Arcadie Barbăroșie și Antonitei Fonari,
reprezențați de Doina Ioana Străisteanu împotriva Societății în Sprijinul
Inițiativelor Sociale Acțiunea Civică cu privire la recunoașterea faptului
republicării listei negre cu persoane publice și completarea ei cu numele și
fotografiile reclamanților, ca fiind violarea dreptului la viața privată, discurs de ură
și incitare la discriminare pe criteriul orientării sexuale, obligarea radierii listei
republicate și completate, obligarea publicării pe prima pagină accesată de
vizitatori a site-ului său a scuzelor publice, publicarea dispozitivului hotărârii
instanței pe marginea acestei acțiuni și repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 13 martie 2014 prin care a
fost respins recursul declarat de avocatul Doina Ioana Străisteanu în interesele
Asociației Obștești Centrul de Informații „GENDERDOC-M” ca depus de o
persoană neîmpuțernită, respins recursul declarat de Societatea în Sprijinul
Inițiativelor Sociale „Acțiunea Civică” ca fiind depus cu omiterea termenului de
declarare

constată:

La 27 octombrie 2011, avocatul Doina Ioana Străisteanu a depus în
interesele Asociației Obștești Centrul de Informații „GENDERDOC-M”, Nataliei
Ghilașcu, Seghei Ostaf, Denis Cenușă, Oleg Brega, Veaceslav Tofan, Arcadie
Barbăroșie și Antonitei Fonari cerere de chemare în judecată împotriva Societății
în Sprijinul Inițiativelor Sociale Acțiunea Civică cu privire la recunoașterea
faptului republicării listei negre cu persoane publice și completarea ei cu numele și

fotografiile reclamanților, ca fiind violarea dreptului la viața privată, discurs de ură și incitare la discriminare pe criteriul orientării sexuale, obligarea radierei listei republicate și completate, obligarea publicării pe prima pagină accesată de vizitatori a site-ului său a scuzelor publice, publicarea dispozitivului hotărârii instanței pe marginea acestei acțiuni și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că la 02 septembrie 2011 au aflat despre republicarea pe pagina de internet ce aparține pârâtului <http://mdn.md/index.php?view=viewarticle&articleid=6605> a „Listei Negre” întocmite de Vitalie Marian.

Menționează că pârâtul nu doar că a republicat-o, dar a și completat-o cu nume și fotografii noi, printre care se regăsesc și reclamanții care s-au exprimat pentru respectarea principiului egalității și nediscriminării față de persoanele cu orientare homosexuală.

Indică reclamanții că la 22 septembrie 2011, au expediat pârâtului cererea prealabilă prin care au cerut radierea „Listei Negre” din paginile de internet și anume de pe adresa <http://mdn.md/index.php?view=viewarticle&articleid=6605>, publicarea în locul ei a scuzelor publice la adresa Centrului de Informații Genderdoc-M și repararea prejudiciului moral în sumă de 5000 lei pentru incitarea la ură și discriminare, pentru fiecare persoană subsemnată la cererea prealabilă.

Reclamanții consideră că publicarea pozelor fără acordul lor constituie o ingerință nejustificată a dreptului la viață privată, a căror acord nu a fost cerut de pârât la publicarea fotografiilor.

Mai indică că pârâtul a republicat o „Listă Neagră” care face obiect al unui litigiu civil, anterior adoptării unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pe marginea legalității acesteia.

Consideră că pârâtul este responsabil în mod individual pentru propriile acțiuni de încălcare a dreptului la viață privată, incitare la ură și discriminare pe criteriul orientării sexuale, cu folosirea cuvintelor injurioase și depășirea libertății de exprimare. „Lista Neagră” a fost întocmită de Vitalie Marian, ulterior republicată și suplinită de pârât.

Reclamanții sunt de opinia că pârâtul a republicat lista și a completat-o cu scopul de a stigmatiza, ridiculariza și umili atât persoanele cu orientare homosexuală cât și persoanele publice care se expun în susținerea principiului egalității și nediscriminării tuturor persoanelor pe teritoriul Republicii Moldova.

Reclamanții au mai menționat de asemenea că pârâtul nu doar a republicat „Listă Neagră”, dar a încurajat ceilalți membri ai societății să sugereze nume noi de persoane care trebuie incluși în această listă. Totodată, pârâtul a indicat la finele listei o notă cu conținutul: „Dacă cunoașteți argumentat alte persoane publice care promovează homosexualitatea în țara noastră - scrieți numele, funcția și referința concretă (cum anume promovează) în secțiunea de comentarii a acestuia articol...”. Ca urmare a acestui îndemn, au fost adăugate numele dnei Albot și Ghilașco în această „Listă”.

Reclamanții consideră că libertatea de exprimare este un drept indispensabil al unei democrații, nefiind un drept absolut ci unul relativ, garantat de art. 10 al Convenției Europene de Drepturile Omului. Totodată libertatea de exprimare nu poate legaliza și justifica declarații rasiste, homofobe, antisemite, calomnioase și

defăimătoare. Limitele libertății de exprimare au fost conturate în jurisprudența Convenției Europene de Drepturile Omului, prin corelarea articolului 10 cu articolul 17 din Convenția Europeană, care impune Statul să prevină persoanele sau grupurile de persoane cu scopuri extremiste sau totalitare, de a exploata în propriile interese principiile enunțate de drepturile omului. Republicarea „Listei Negre” și suplinirea ei cu nume noi de către pârât, consideră că cade sub incidența articolului 17 al Convenției Europene, care interzice oricărei persoane să abuzeze de drepturile sale, distrugând astfel drepturile celorlalți membri ai societății. Exercițarea dreptului la libertatea religiei nu poate duce ca consecință la discriminarea, marginalizarea și ură față de persoanele homosexuale. Prin acțiunile sale pârâtul în mod deschis a incitat la discriminare și ură față de persoanele cu orientare homosexuală și față de cei care sprijină ideea de egalitate și nediscriminare indiferent de orientarea sexuală a persoanei, încurajând societatea să manifeste intoleranță față de reclamanți.

De asemenea, reclamanții consideră că comentariile pârâtului demonstrează ura și intoleranța răspândită în societate, pe care pârâtul, republică și suplinește „Lista Neagră”, îndeamnă la discriminare și ură, o încurajează și o incită, în mod special, la adresa reclamanților, clar identificați cu nume și fotografii.

Solicită recunoașterea faptului republicării listei negre cu persoane publice, întocmită de Vitalie Marian accesibilă pentru oricine în Republica Moldova și peste hotarele ei și completarea acesteia cu numele și fotografiile reclamanților ca fiind violarea dreptului la viața privată, discurs de ură și incitare la discriminare pe criteriul orientării sexuale, obligarea pârâtului să radieze lista republicată și completată afișată pe site-ul său <http://mdn.md/index.php?view=viewarticle&articleid=6605>, să se abțină de la republicarea, renumirea sau modificarea acestei liste în orice fel cu referire la reclamanți și orientarea lor sexuală, atât pe site-ul său, cât și pe altele, obligarea publicării pe prima pagină accesată de vizitatori a site-ului său a scuzelor publice la adresa, publicarea dispozitivului hotărârii instanței pe marginea acestei acțiuni, repararea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei pentru fiecare, încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1800 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 11500 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 noiembrie 2012, cererea AOCI „GENDERDOC-M” și a lui Arcadie Barbăroșie a fost respinsă ca neîntemeiată. Cererea Nataliei Ghilașcu, Serghei Ostaf, Denis Cenușă, Oleg Brega, Veaceslav Tofan și Antonia Fonari a fost admisă. A fost recunoscut faptul republicării „Listei Negre” cu persoane publice, întocmită de Vitalie Marian accesibilă pentru oricine în Republica Moldova și peste hotarele ei, și completarea ei cu numele și fotografiile reclamanților Nataliei Ghilașcu, Serghei Ostaf, Denis Cenușă, Oleg Brega, Veaceslav Tofan și Antonia Fonari, ca fiind o violare a dreptului la viața privată, discurs de ură și incitare la discriminare pe criteriul orientării sexuale. Societatea în Sprijinul Inițiativelor Sociale „Acțiunea Civică” a fost obligată să radieze lista republicată și completată, care a fost afișată pe site-ul său <http://mdn.md/index.php?view=viewarticle&articleid=6605>, să se abțină de la republicarea, renumirea sau modificarea acestei liste în orice fel cu referire la reclamanți și orientarea sexuală a lor, atât pe site-ul său cât și pe altele, să publice

pe prima pagină accesată de vizitatori a site-ului său <http://mdn.md/index.php?view=viewarticle&articleid=6605> scuze publice la adresa reclamanților pentru republicarea listei negre și completarea ei cu numele și fotografiile reclamanților, precum și publicarea dispozitivului hotărârii instanței pe marginea acestei acțiuni. A fost încasat de la Societatea în Sprijinul Inițiativelor Sociale „Acțiunea Civică” în beneficiul Nataliei Ghilașcu, Serghei Ostaf, Denis Cenușă, Oleg Brega, Veaceslav Tofan și Antonia Fonari prejudiciul moral câte 5000 lei pentru fiecare și a cheltuielilor de judecată în mărime de 1200 lei pentru fiecare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2013, a fost respins apelul declarat de Asociația Obștească Centrul de Informații „GENDERDOC-M” și Societatea în Sprijinul Inițiativelor Sociale „Acțiunea Civică” și menținută hotărârea primei instanțe.

La 12 septembrie 2013, avocatul Doina Ioana Străisteanu a depus în interesele Asociației Obștești Centrul de Informații „GENDERDOC-M” cerere de recurs împotriva hotărârilor judecătorești, cerând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea ce ține de recunoașterea recurentului ca reclamant și victimă a acțiunilor pârâtului, de rând cu ceilalți reclamanți, cu admiterea pretențiilor înaintate.

La 25 octombrie 2013, Societatea în Sprijinul Inițiativelor Sociale „Acțiunea Civică” a declarat recurs împotriva hotărârilor judecătorești, cerând admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești în partea admiterii acțiunii înaintate de Natalia Ghilașcu, Serghei Ostaf, Denis Cenușă, Oleg Brega, Veaceslav Tofan și Antonia Fonari și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 martie 2014 a fost respins recursul declarat de avocatul Doina Ioana Străisteanu în interesele Asociației Obștești Centrul de Informații „GENDERDOC-M” ca depus de o persoană neîmputernicită și respins recursul declarat de Societatea în Sprijinul Inițiativelor Sociale „Acțiunea Civică” ca fiind depus cu omiterea termenului de declarare.

La 09 iunie 2014, Societatea în Sprijinul Inițiativelor Sociale „Acțiunea Civică” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 13 martie 2014 în temeiul art. 449 lit. b) CPC.

În motivarea cererii a menționat că de nenumărate ori a încercat să i-a cunoștință cu decizia motivată a instanței de apel, și anume cu circumstanțele și faptele esențiale ale pricinii care au stat la baza judecării cauzei: clarificarea chestiunii cu privire la adresa autorilor propunerii de soluționare pe cale amiabilă - reclamanții semnatori ai așa-numitei „cereri prealabile”, caracterul și întinderea prejudiciilor morale suferite de persoanele fizice și juridice, data la care reclamantul chipurile ar fi aflat despre publicația cu pricina nu a fost demonstrată prin nici o probă, documentele oficiale care confirmă sau infirmă statutul de persoană defăimată, documente care certifică suferințele apărătorilor homosexualilor, ale activiștilor prohomosexuali, promotori ai proiectului de Lege cu privire la discriminare - certificate eliberate de instituțiile medicale specializate în ordinea stabilită și alte probe, circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului.

Menționează că a întreprins toate măsurile real posibile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii, dar nu a obținut până în prezent nici un răspuns la adresările sale.

Relatează că Curtea de Apel a refuzat să-i înmâneze în termen textul hotărârii motivate, explicând că au expediat textul respectiv în prima instanță, iar prima instanță i-a răspuns că nu a primit nimic de la Curtea de Apel.

Relevă că a obținut cu greu textul hotărârii motivate cu mult timp după expirarea termenului stabilit, ceea ce conform Constituției este o încălcare gravă a drepturilor și intereselor sale legale.

Mai indică că pentru a se încadra în termen a depus la CSJ un recurs prealabil însă care nu a fost primit deoarece nu era motivat, iar apoi când au depus recursul motivat CSJ a refuzat să-l examineze deoarece era depus peste termen, fiindu-i încălcate drepturile și interesele legale.

La fel, consideră că a fost ignorată și cererea sa de a efectua expertiza lingvistică și terminologică, considerând că reclamantii operează cu noțiuni inexacte și inadecvate.

Invocă că instanțele inferioare au neglijat totalmente probele aduse de ei.

Relevă că au încercat să stabilească circumstanțele repartizării concrete a recompenselor pentru prejudiciile morale sau de altă natură, mai exact, a banilor în perspectiva unui eventual câștig de cauză și consideră că această eventuală repartizare a banilor trebuie să fie determinată de gradul de pătimire individuală reală în fiecare caz aparte.

Consideră că a întreprins toate măsurile posibile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale ale pricinii în timpul judecării ei anterioare.

La 07 iulie 2014, avocatul Doina Ioana Străisteanu a depus referință la cererea de revizuire solicitând respingerea cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă și neîntemeiată.

La 22 iulie 2014, Societatea în Sprijinul Inițiativelor Sociale „Acțiunea Civică” a depus o cerere de completare a motivelor din cererea de revizuire depusă la 09 iunie 2014.

Astfel, indică că luând cunoștință cu materialele pricinii în cazul litigiului dintre Asociația Obștească Centrul de Informații „GENDERDOC-M” și Vitalie Marian, deținătorul site-ului electronic marianvitalie.eu, a constatat că obiectului litigiului respectiv este identic cu litigiul în cauză.

Relevă că cauzele respective sunt identice și conțin aceleași învinuiri, totodată remarcă că instanțele judecătorești au neglijat în ambele cazuri probele aduse de către pârâți.

Indică că în cazul lui Vitalie Marian, instanța de judecată nu a aplicat nici o măsură de plată a despăgubirilor morale, pe când pârâtului Societatea în Sprijinul Inițiativelor Sociale „Acțiunea Civică” instanța a aplicat această măsură în valoare de câte 5000 lei pentru fiecare persoană fizică cu statut de reclamant.

Consideră neîntemeiată aplicarea obligației de despăgubire morală precum și cuantumul acestora.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire

neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În interpretarea corectă a prevederilor art. 449 lit. b) este de înțeles că circumstanțele sau faptele menționate, trebuiau să existe obiectiv până la pronunțarea hotărârii, iar revizuentul nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărârii, revizuirea căreia se cere.

Prin prisma normei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că motivele invocate atât în cererea de revizuire depusă inițial de către Societatea în Sprijinul Inițiativelor Sociale „Acțiunea Civică”, cât și în cea de completare nu pot fi reținute ca circumstanțe sau fapte esențiale a pricinii, care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului anterior, or acesta oferă împrejurări ce țin de fondul cauzei asupra căror instanțele s-au pronunțat dându-le apreciere corespunzătoare.

La fel, nici referirea revizuentului la o cauză similară celei supuse revizuirii nu pot fi reținute ca temei prevăzut de art. 449 CPC, deoarece pricina civilă la care se face trimitere nu are nici o tangență cu cauza examinată în speță, acestea nefiind pricini conexe.

În acest context, Colegiul constată că prin cererea de revizuire, în sensul declarat, se pretinde nu corectarea erorilor judiciare și omisiunilor justiției, dar anularea unei hotărâri irevocabile, fapt care direct contravine atât dispozițiilor legii naționale, cât și celor internaționale.

Astfel, admiterea revizuirii, în circumstanțele descrise ar contravine principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art. 6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii

întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Distinct de cele relatate și având în vedere că temeiurile invocate în cererea de revizuire sunt în contradicție cu prevederile art. 449 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Societatea în Sprijinul Inițiativelor Sociale Acțiunea Civică împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 13 martie 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Asociației Obștești Centrul de Informații „GENDERDOC-M”, Nataliei Ghilașcu, Seghei Ostaf, Denis Cenușă, Oleg Brega, Veaceslav Tofan, Arcadie Barbăroșie și Antonitei Fonari, reprezentați de Doina Ioana Străisteanu împotriva Societății în Sprijinul Inițiativelor Sociale Acțiunea Civică cu privire la recunoașterea faptului republicării listei negre cu persoane publice și completarea ei cu numele și fotografiile reclamanților, ca fiind violarea dreptului la viața privată, discurs de ură și incitare la discriminare pe criteriul orientării sexuale, obligarea radierii listei republicate și completate, obligarea publicării pe prima pagină accesată de vizitatori a site-ului său a scuzelor publice, publicarea dispozitivului hotărârii instanței pe marginea acestei acțiuni și repararea prejudiciului moral.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

semnătura

Valeriu Doagă

Judecătorii

semnătura

Vera Macinskaia

semnătura

Svetlana Novac

semnătura

Oleg Sternioală

semnătura

Ala Cobăneanu

Copia identică originalului

Ala Cobăneanu